

Warszawa, 11 grudnia 2017 r.

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

DL-IX-420-74/17

dot. DPS.I.02100.10.2017.AP

Pani

Elżbieta Bojanowska

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Rodziny,

Pracy i Polityki Społecznej

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 listopada 2017 r., przy którym przekazano do uzgodnień *projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego*, uprzejmie informuję, co następuje.

1. Zgodnie z projektowanym art. 64 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) osoby wnoszące opłatę lub zobowiązane do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej można zwolnić, na ich wniosek, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, częściowo lub całkowicie z tej opłaty, w szczególności jeżeli osoba zobowiązana do wnoszenia opłaty lub jej rodzic przebywała na podstawie orzeczenia sądu w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, a osobie kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańcowi domu będącemu odpowiednio rodzicem lub dziadkiem tej osoby ograniczono władzę rodzicielską nad dzieckiem. Należy zwrócić uwagę, iż z uzasadnienia do przedmiotowego projektu wynika, że intencją projektodawcy jest zwolnienie od uiszczenia opłaty osoby, która w wyniku ograniczenia władzy rodzicielskiej jej rodzicom lub dziadkom, przebywała w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej lub przebywał tam jej rodzic. Projektowany art. 64 pkt 5 ustawy budzi wątpliwości w zakresie, w jakim nie wskazuje w sposób wystarczająco precyzyjny na związek pomiędzy pobytem w pieczy zastępczej a ograniczeniem władzy rodzicielskiej osoby kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańcowi domu pomocy społecznej. Pojęcie „ograniczenie władzy rodzicielskiej” użyte w projektowanym przepisie może być rozumiane jako jedna z form ingerencji we władzę

rodzicielską przewidzianych w art. 109 § 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – *Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (Dz. U. z 2017 r. poz. 682).

Ponadto nieuzasadnione wydaje się pominięcie w projektowanym art. 64 pkt 5 ustawy formy rodzinnej pieczy zastępczej, jaką jest rodzinny dom dziecka. Rozważyć dodatkowo należy – dla zachowania spójności projektowanego przepisu z regulacją zawartą w art. 61 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 oraz w art. 64 pkt 3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – *Kodeks rodzinny i opiekuńczy* – zastąpienie w dodawanym pkt 5 wyrazów „*odpowiednio rodzicem lub dziadkiem tej osoby*” sformułowaniem „*wstępnym tej osoby*”.

Mając na uwadze powyższe pod rozwagę poddaję nadanie projektowanemu art. 64 pkt 5 ww. ustawy brzmienia: „5) osoba zobowiązana do wnoszenia opłaty lub jej rodzic przebywała na podstawie orzeczenia sądu o ograniczeniu władzy rodzicielskiej jej wstępnemu, będącemu osobą kierowaną do domu pomocy społecznej lub mieszkańcem domu, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej;”.

2. Jak wynika z art. 2 projektu ustawy projektowane regulacje odnoszą się do nowelizacji ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 882) zawartej w druku sejmowym nr 1847, nad którym trwają obecnie prace legislacyjne w Parlamencie.

Proponowana w art. 38 ust. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego* regulacja – jak wynika z uzasadnienia projektu – zmierza do uzależnienia przyjmowania do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, które wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie są zdolne do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych i nie mają możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebują stałej opieki i pielęgnacji, lecz nie wymagają leczenia szpitalnego, a także osób ubezwłasnowolnionych całkowicie jedynie od zezwolenia sądu. Zgodnie z projektowanym art. 38 ust. 6 do ww. placówek mają mieć odpowiednie zastosowanie przepisy art. 38 ust. 1-5 ustawy. Jednocześnie art. 39 ust. 1 ustawy reguluje tylko kwestię zgody osób wymienionych w art. 38 lub ich przedstawicieli ustawowych na przyjęcie do domu pomocy społecznej. Mając na uwadze powyższe należy uznać, iż art. 39 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego* nie będzie miał zastosowania do placówek, o których mowa w art. 67 i art. 69 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, co wydaje się pozostawać w sprzeczności z intencją projektodawcy.

